№ 232. Poniedziałek 11. Października 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 9. października. Dnia 7. b. m. wydana i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część VII. oddziału pierwszego z r. 1858, Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

Nr. 82. Drugi traktat dodatkowy z dnia 26. lutego 1857 do rewidowanego traktatu związku pocztowego z dnia 5. grudnia 1851.

Nr. 83. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 20. maja 1858, obowiązujące w całej monarchii, mocą którego rozciąga się wszystkie dyecezye królestwa Lombardo-weneckiego prowizoryczny regulamin taksalny, uchwalony najwyższem postanowieniem z dnia 19. sierpnia 1857 dla duchownego sądu małżeńskiego archidyecezyi wiedeńskiej.

Nr. 84. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 25. maja 1858, obowiązujące w krajach koronnych powszechnego związku celnego, względem wyniesienia ubocznego urzędu celnego klasy II. w Breitenbach na uboczny urząd celny klasy I.

Nr. 85. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 31. maja 1858, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, mocą którego przedłuża się do końca czerwca 1859 upoważnienie, przyznane ubocznym urzędom celnym klasy I. wzdłuż granicy od Szląska pruskiego i hrabstwa Glatz względem zastosowania ceł protekcyjnych do żelaza surowego, opatrzonego świadectwami pochodzenia.

Nr. 86. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 31. maja 1858, obowiązujące w krajach koronnych powszechnego terytoryum celnego, względem postępowania celnego z obwiązkami nitkowemi w wzajemnym obrocie ze związkiem celnym.

Nr. 87. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 1. czerwca 1858, obowiązujące w całej monarchii, mocą którego dozwala się wymianę wszelkich łącznie do roku 1856 wybitych monet krajowych w cesarskich urzędach wymiany złota i srebra, tudzież w urzędach menniczych.

Nr. 88. Cesarskie rozporządzenie z dnia 20. czerwca 1858, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy królestwo Lombardo-weneckie i Pogranicze wojskowe, mocą którego przydzielona została władzom politycznym juryzdykcya względem niektórych przestępstw powszechnej ustawy karnej z równoczesnem uregulowaniem procedury karnej, jaką władze te zachować mają w tej mierze.

Nr. 89. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 7. maja 1858, obowiązujące w Węgrzech, Kroacyi i Sławonii, województwie Serbskiem i banacie Temeskim, względem dalszej dopuszczalności sporów urbaryalnych, wytoczonych przed prawomocnością cesarskich patentów z dnia 2. marca 1853 (nr. 38 i 41 Dziennika ustaw państwa) tudzież patentu cesarskiego z dnia 17. maja 1857 (nr. 98 Dziennika ustaw państwa) między dawnymi właścicielami gruntu a byłymi ich poddanymi.

Nr. 90. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 31. maja 1858, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych powszechnego związku celnego, względem zmian taryfy co do niektórych farbników i garbników, chemicznych materyałów i produktów i towarów farbierskich.

Nr. 91. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 2. czerwca 1858, obowiązujące w Dalmacyi, względem podwyższenia cła przywozowego od świeżych oliwek w Dalmacyi.

Nr. 92. Cesarskie rozporządzenie z dnia 3. czerwca 1858, obowiązujące w całej monarchii, względem oznaczenia prawości rodu u dzieci pochodzących z nieważnego małżeństw takich osób, które niepodlegają postanowieniom ustawy z dnia 8. października 1856 nr. 185 Dziennika ustaw państwa o małżeństwie katolików.

Nr. 93. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i handlu z dnia 6. czerwca 1858, ważne w tych krajach koronnych, gdzie niższo-austryackie miary i wagi wyłącznie są uznane, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, — z oznajmieniem, że patenta i przepisy, wydane dla Niższej Austryi, co do podziału, formy i skali miar i wag niższo-austryackich, także w wspomnionych krajach są obowiązujące.

Nr. 94. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 8go czerwca 1858, którem najwyższy nadworny urząd marszałkowski ustanowiony został osobistą instancyą dla księcia Augusta Koburg-Gotha, jego familii i matki, księżnej Koburg-Gotha, z domu księżniczki Kohary.

Nr. 95. Rozporządzenie ministeryów wyznań i oświecenia, sprawiedliwości, jako też, co się tyczy Pogranicza wojskowego, naczelnej komendy wojskowej z dnia 13. czerwca 1858, — obowiązujące w całej monarchii, względem potrzeby i wykazu prawnego istnienia duchownych zakonów i kongregacyi, oraz warunków, jakie zachowywane być mają przy załatwianiu w zastępstwie ich spraw sądowych.

Nr. 96. Rozporządzenie nadkomendy wojskowej, ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa skarbu z dnia 21. czerwca 1858, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, ale łącznie z gminami pogranicznemi, względem taxy uwolnienia od służby wojskowej na rok 1859.

Nr. 97. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 22. czerwca 1858, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy królestwo Lombardo-weneckie i Dalmacyę, względem oznaczenia okręgu w którym uwolnieni być mają od opłaty myta wojskowi, odbywający podróż w uniformie.

Nr. 98. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 24go czerwca 1858, ważne we wszystkich krajach koronnych, w których obowiązuje najwyższa ustawa o handlu obnośnym z dnia 4. września 1852, względem udzielania licencyi mieszkańcom powiatu Czubar w Kroacyi na handel obnośny koralami surowemi.

Nr. 99. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 29go czerwca 1858, z objaśnieniem wydanych dla niektórych krajów koronnych rozporządzeń z dnia 23. lutego 1854 nr. 54 Dziennika ustaw państwa, tudzież z dnia 13. kwietnia 1855 nr. 70 Dzien. ustaw państwa, które to rozporządzenia rozciąga się zarazem na kraje koronne Czechy, Austryę powyższej Anizy i Salcburg.

Nr. 100. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 30. czerwca 1858, obowiązujące w krajach koronnych Austryi poniżej Anizy, Styryi, Karyntyi, Czechach, Morawii, Szląska, w Galicyi z Lodomeryą i na Bukowinie, o potrzebie politycznego konsensu na rozdrobianie korpusów tabularnych.

Nr. 101. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 30. czerwca 1858 obowiązujące w całem państwie, względem używania nadwyżek z kar pieniężnych za przekroczenia celne.

Wiedeń, 8. października. Dnia 7. b. m. wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XLI. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 167. Patent cesarski z 29go września 1858 — ważny w całem państwie — z ogłoszeniem nowej ustawy względem uzupełnienia armii, która z dniem 1go listopada 1858 wchodzi w moc obowiązująca.

Sprawy krajowe.

(Ułaskawienia. — Zjazd w Ischl. — Wiadomości bieżące. — Flota wojenna — Patent cesarski względem kompletowania armii.)

Wiedeń, 7. października. Najwyższą łaską Jego c. k. apostolskiej Mości otrzymało zupełne darowanie kary dziewięciu więźniów w karnym zakładzie w Stein i sześciu w Neudorfie; zaś 11 aresztantowym w Garsten i czterem kobietom w Suben raczył Jego Mość Cesarz darować najłaskawiej resztę kary.

— Jej Mość Cesarzowa Karolina Augusta przyjechała do Ischl dnia 3. b. m. o 7 godzinie, wieczorem zaś Jego królewiczowska Mość bawarski książę Karol przybył tam o 10 godzinie wieczór. Dnia 30. z. m. zjechali Arcyksiężna Marya Klementyna księżna Salerno a dnia 2. b. m. o $7^1/_2$ wieczorem książę Thurn-Taxis z swą małżonką księżną Heleną.

— Archimandryta karlowieckiej grecko-nieunickiej eparchii, Sirgin Kacański, został obrany temi dniami w Synodzie jednogłośnie biskupem w Karlowicach.

— Minister oświecenia hrabia Thun udał się na kilka dni dla odwiedzenia krewnych do Czech, i powróci dopiero z końcem bieżącego tygodnia.

— Turecki pełnomocnik Saffet Effendi przybył tu północną koleją żelazną w przyjeździe do Paryża.

— Bawarski poseł hrabia Lerchenfeld wróci tu z końcem miesiąca października z swej podróży przedsięwziętej za urlopem do Bawaryi.

— Poseł przy szwedzkim dworze, jenerałmajor baron Ferdynand Langenau, bawił tu jakiś czas za urlopem a temi dniami powraca na swoją posadę do Sztokholmu.

— Z najwyższego rozkazu będzie c. k. flota wojenna, jak donosi *Triest. Ztg.* na następującą liczbę podwyższona: 3 okręta liniowe I. klasy o 100—120 działach, sile 1000 koni; 3 okręta liniowe II. klasy, o 80—90 działach; 12 fregat, z tych 6 fregat I. klasy o 60, 3 II. klasy o 50, 3 III. klasy o 31 działach; 6 korwet o 23—28 działach; 2 fregaty żaglowe, 2 korwety śrubowe, 4 brygi, 4 szonery. Następnie okręta transportowe, które w czasach wojny będzie można działami uzbroić: 3 korwety śrubowe, 3 paropływy o kołach, 4 awizowe, 2 paropływy śrubowe; dla służby przybrzeżnej, 4 szonery śrubowe, 8 dział kanonierskich. Do spuszczenia z warsztatu przygotowano: jeden liniowy okręt I. klasy, który ma otrzymać nazwę „Oesterreich," następnie trzeci paropływ śrubowy, nazwany „Sansego."

— *Gazeta wiedeńska* ogłasza następujący patent cesarski z 29. września 1858 obowiązujący od dnia 1. listopada 1858 wszystkie kraje koronne, którym wydano nową ustawę względem uzupełnienia armii:

My Franciszek Józef Pierwszy z Bożej łaski Cesarz Austryacki, itd. itd.

Dla jednostajnego uregulowania armii Naszej w całej monarchyi potwierdziliśmy po wyrozumieniu Naszych ministrów i wysłuchaniu Naszej rady państwa poniższą ustawę względem uzupełnienia armii Naszej, i uchylając wszystkie potąd w tej mierze wydane ustawy i przepisy postanawiamy, że ustawa ta wejść ma w całem państwie od dnia 1. listopada 1858 w moc obowiązującą.

W uwzględnieniu przy tem stosunków familijnych tych wszystkich, którzy według postanowień dotychczasowych uwolnieni byli od służby wojskowej, lecz według przepisów ustawy niniejszej podpadają na przyszłość temu obowiązkowi, chcemy tych popisowych pozostawić mimo obowiązujących przepisów nowej ustawy przy używanem przez nich potąd uwolnieniu pod tym warunkiem, jeśli jeszcze przed jej ogłoszeniem weszli w stan małżeński, i starać się mają o utrzymanie żony swej lub dziecka, i jeśli zresztą wykażą się dopełnieniem warunków, od których według przepisów dotychczasowych zależało uznanie powodów uwolnienia.

Nasz minister spraw wewnętrznych ma w porozumieniu z Naszą naczelną komendą armii wydać potrzebne rozporządzenia do wykonania tej ustawy.

Dan w Naszym zamku letnim w Laxenburgu dnia dwudziestego dziewiątego września, roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego ósmego, a panowania Naszego roku dziesiątego.

Franciszek Józef, m. p.

(Następuje ustawa, którą podamy w następnych numerach.)

Portugalia.

(Prośba Cesarzowej wdowy po Dom Pedrze.)

Z **Lizbony** piszą, że Jej Mość Cesarzowa wdowa (Amalia urodzona księżna Leuchtenberg, córka włoskiego wicekróla, od 1834 roku wdowa po brazylskim Cesarzu Dom Pedro) przedłożyła Królowi Dom Pedro prośbę o dymisyę jako „opiekunka dobroczynnych przytułków i zakładów." Na przedstawienie Króla odpowiedziała, że odwoła swoją prośbę dymisyi pod tym tylko warunkiem jeżeli „siostrom świętego Wincentego de Paula" (francuskie siostry miłosierdzia z paryskiego głównego klasztoru, których jak wiadomo znieważyło pospólstwo a rząd wydalić im się kazał), przywrócone będzie nanowo prawo wolnej administracyi przytułków dobroczynnych.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Żebractwo uliczne.)

Londyn, 5. października. Dwór zamyśla udać się do Windsoru zamiast 17., dopiero na dniu 20. b. m. rozumie się jeżeli sprzyjać będzie pogoda.

— Komu Londyn znany, ten spotkał się nie raz na ulicy z czerstwymi wyrostkami, którzy w kitli kolorowej i z numerem u piersi zapraszają przechodzących, by dali oczyścić sobie obuwie, i w razie pożądanym rozkładają się zaraz z małą skrzyneczką, gdzie mają szczotki i czernidło. Wyrostki rzeczeni noszą mundur składający się z bluzy kolorowej, odmiennej w każdej dzielnicy, czerwonej, niebieskiej itd. Młodź ta należy do jednego z tych stowarzyszeń, które lord Shaftesbury zawiązał roku 1851. Potąd trudno się było opędzić przed natręctwem obdartych i obrukanych chłopców, którzy napraszali się do spełnienia swej usługi. A zarobiwszy jeden penny, przepijali natychmiast w szynkowni. Szlachetny lord wyznaczył kapitał na utworzenie zakładu, gdzie młodź ta znajduje przytułek, i wkłada się do posługi. Otrzymuje odzież, przybor potrzebny i stanowisko w jednej z ulic miasta, i tam za cenę jednego penny czyści obuwie przechodzącym. Zarobku tego niewolno jej jednak chować dla siebie, lecz musi go składać do skrzynki umyślnie na to urządzonej. Wieczór powraca do zakładu, gdzie przez kilka godzin pobiera szkolną naukę. Połowę zarobku dziennego składa się dla nich na czas późniejszy, a drugą otrzymują rodzice, u których chłopaki mieszkają i mają pożywienie. Dorosłszy do lat 14 lub 15 idą do terminu, a w miejsce ich przychodzą inni. Odtąd zawiązały się stowarzyszenia takie w rozmaitych dzielnicach miasta ze składek dobrowolnych, i różnią się od pierwotnie założonych tylko odmienną barwą odzieży. Uznano już powszechnie dobroczynność tych zakładów, i postanowiono taki sam system zastosować i do wyrobników zwanych „cross-sweepers." Trudnią się oni czyszczeniem poprzecznych ścieżek ulicznych podczas słoty, za co wypraszają u przychodzących małą nagrodę. W dzielnicy miejskiej St. James chodzą już w mundurze. Tygodniowo płacą im po jednym szylingu, a oprócz odzienia mają i to, czem ich łaska publiczności obdarzy. I tak przywdzieją mundur wkrótce wszyscy już żebracy w Londynie, i żaden inaczej nie będzie się mógł pokazać na ulicy.

Francya.

(Cesarski zakład agronomiczny i gospodarski. — Pismo Cesarza do marszałka Randona. — Cesarz rosyjski spodziewany. — Wiadomości bieżące. — P. Thouvenell za urlopem spodziewany. — Fuad Basza odjeżdża. — Opłata od zboża. — Nowa fregata. — Wprowadzenie wolnych robotników murzyńskich.)

Paryż, 5. października. Z Chalonu wyjeżdżał Cesarz do agronomicznego, z jego rozkazu i według jego planu założonego zakładu na liniach Vesne i Suipe tworzących granicę wojskowego okręgu pod Chalonem. Z największą uwagą rozpoznawał Cesarz stan folwarków Bouix, Vadenay, Cuperly i Jonchery założonych przed czterma miesiącami, i chwalił bardzo dobre urządzenie stodół, stajen, magazynów i domów. Każdy z tych folwarków założony był na 100 krów, 1200 owiec i 20 koni. I już zakupiono i sprowadzono na miejsce 400 krów bretońskiej, niemieckiej i szwajcarskiej rasy, 3000 sztuk owiec z kilkoma pięknemi baranami angielskiej rasy i 30 pięknych byków perchrońskiego zawodu. Na przyszły rok zakładać mają pięć nowych folwarków i już wymierzono miejsca. W planie Cesarza jest, uprawiać stopniowo wszystkie prawie zupełnie pustką leżące przestrzenie nieurodzajne, z których składa się okręg obozu pod Chalonem. W Champanii, równie jak w departamentach Landes i Sologne stara się Cesarz tymsposobem okazać ile racyonalną kolonizacyą da się uskutecznić nawet na najniewdzięczniejszej ziemi.

— Cesarz przysłał marszałkowi Randon przed odjazdem następujące pismo własnoręczne; Wpan położyłeś w Algieryi znaczne zasługi, które Mu nadają prawo do mojej i kraju wdzięczności. Z największa gotowością będę korzystać z każdej sposobności w okazaniu Mu moich uczuć szacunku i prawdziwej przyjaźni.

— Książę Napoleon powrócił z swej podróży, i ma, według jednych, dopiero teraz odjechać do Chalons, a według drugich, właśnie ztamtąd powrócił. Ale na to zgadzają się wszyscy, że książę rad z swej podróży. Potwierdza się także, że Cesarz rosyjski przyrzekł przyjechać do Francyi; a przy tej sposobności być i w Londynie.

— Jak słychać, darował Cesarz marszałkowi Pelissier majętność wiejską.

— Linwa w śródziemnem morzu łącząca telegraf z Francyą do Algieryi jest tak uszkodzona, że ze czterech drutów telegraficznych jeszcze tylko jeden działa. Towarzystwo telegraficzne oskarżyło teraz angielskich fabrykantów linwy; lecz fabrykanci składają winę na inżynierów francuskich, których mięszanie się znacznie zaszkodziło regularnej czynności linii telegrafów podmorskich.

— P. Thouvenell, pisze dalej korespondent, nalega usilnie, aby mu zezwolono jak najspiesznej wyjechać za urlopem, który otrzymał od dawna. A nawet ostatnią pocztą przedstawić miał hrabi Walewskiemu: że słabość zdrowia zmusza go raczej prosić o dymisyę niż żeby miał czekać dłużej na zezwolenie.

— Paryski korespondent dziennika *Allg. Ztg.* pisze: Fuad Basza zastępca Porty przy paryskiej konferencyi odroczył swój odjazd z Paryża na kilka tygodni, potem wracać będzie na Marsylię do Konstantynopola.

— Uzupełniając postanowienia względem przywozu zboża we Francyi ogłasza *Monitor* z dnia 3. października, także z St. Cloud pod dniem 30. września datowany dekret, mocą którego przedłuża się dekret z dnia 1. października 1857 roku względem zmian opłaty od zboża, owoców strączkowych i mąki dla kolonii Martinique, Guadeloupe, Reunion i Senegal aż do dnia 30. września 1859 roku.

— Z Alexandryi piszą, że „Duchayla" nadejdzie na czerwone morze zaledwie w połowie miesiąca października, oraz że wicekról przeznaczył dla p. Sabatie egipską korwetę, która go odwieźć ma natychmiast z p. Emeratem z Suezu do Dżeddy. Ponieważ najnowsze wypadki wymagają spieszniejszego przybycia francuskich ajentów.

Budować mają w Cherbourgu nową fregatę „krytą" to jest żelaznemi płytami od strzałów zabezpieczoną, a nazwisko dano jej: „La Normandie."

— Dziennik *Pays* ogłasza dziś bardzo pomyślny raport o wprowadzaniu wolnych Murzynów na wyspy Guadeloupe i Martinique. Według tego zawinęły do Point-a-Pitre dwa okręta z 1500 murzynami przy najlepszem zdrowiu. Ten sam dziennik utrzymuje, że powodem tego, jest jak najściślejsze trzymanie się francuskiego regulaminu względem przewozu, oraz że ten regulamin jest najlepszy, jaki jest gdzie dotychczas. Afrykańscy emigranci wiedzą to, i dla tego dają pierwszeństwo werbunkom francuskich kapitanów.

Szwajcarya.

(Narady jak zapobiedz ubóstwu. — Szkółki powtórne. — Konzul do Bremy.)

Z Berny, 27go września. Towarzystwo szwajcarskie dobra publicznego mocno teraz rozmyśla jak zaradzić ubóstwu. Na ostatniem posiedzeniu swojem roztrząsano, czyli to jest z pożytkiem zaprowadzać domy ubogich, i prawie wystąpili przeciw takiemu urządzeniu, wotując za umieszczaniem ubogich dzieci u poczciwych familii. Obrady nad tą kwestyą nie zostały ukończone, i mają być uzupełnione na przyszły rok. Z przedłożonych statystycznych wykazów okazało się, że w rozmaitych kantonach rozmaite w tej mierze panuje zdanie, jednak to pewna że więcej po kantonach ubyło domów ubogich, niźli przybyło, a najwięcej ubyło w Kantonie Zürich.

— Na posiedzeniu szwajcarskiego stowarzyszenia naukowego w Luzernie obradowano nad kwestyą, wjaki sposób możnaby zapobiedz wydawaniu i czytaniu nieprzyzwoitych książek; potem obradowano nad zaprowadzeniem szkółek powtórnych. Wielokrotnie już sprawdziło się, że młodzi ludzie po wystąpieniu ze szkół, nim zaczną oddawać się udzielnie swemu powołaniu, zapominają często, czego się uczyli i zaledwie umieją płynnie czytać, a cóż dopiero mówić, gdy im przyjdzie własną jaką myśl spisać na papier. Z tego zatem powodu przemawiano za dobrowolną szkołą korepetycyjną. Za najskuteczniejszy środek azeby nakłonić do odwiedzania tej szkoły poczytano zaprowadzić szkolny egzamin na każdego kto chce się żenić. Ale ani co do pierwszej ani co do drugiej kwestyi nie popowzięto nic stanowczego.

— Związkowa rada uchwaliła utrzymywać w Bremie szwajcarski konzulat i poleciła departamentowi handlu zaproponować konzula.

Włochy.

(Dziennikarska gadatliwość.)

— „Terre promise" (ziemia obiecana), dziennik wychodzący w Nissie zawiera szkic historyczny portu Villafranca, i pisze między innemi:

„Rząd sardyński przywiązywał tak małą wagę do tej uciążliwej posiadłości, że już zeszłego roku proponował miastu Nissa, by nabyła zabudowania w porcie Villafranca w cenie szacunkowej (4—500.000 franków), gdyż w razie przeciwnym przeniesiony tam będzie szpital z Varignano. Tymczasem kompania rosyjska oględniejsza od Stanów zjednoczonych przybyła i zarzuciła tu swoją kotwicę, która dla narodu naszego jest prawdziwie kotwicą nadziei, a z czasem może się jeszcze stać i kotwicą zbawienia Włoch w obec usiłowań Austryi i Anglii."

Podajemy ustęp ten — pisze gazeta wiedeńska — za osobliwość, lecz trudno odgadnąć, co „Terre promise„ chciała tem powiedzieć właściwie, i czy to ma być próbka tej swobodnej nieoględności, z jaką biedny lud w Sardynii, a nawet i w całych Włoszech chcianoby omamić, lub ten dziennik sam się dobrowolnie nie łudzi, trzymając się polityki samolubnej, która światła znieść nie może i tylko omackiem szuka drogi dla siebie.

Niemce.

(Konferencye celne. — Disconto podwyższone. — Stan zdrowia Króla pruskiego. — Arcyksiążę Karol Ludwik do Drezna. — Układy względem prawa morskiego.)

Berlin, 4. października. Nad przedłożonemi związkowi celnemu propozycyami austryackiemi względem dalszego ułatwienia komunikacyi toczą się teraz obrady, po których mozna się pomyślnego rezultatu spodziewać, jednak chociażby i skutek poszedł po myśli, nie można oznaczyć, kiedy pełnomocnicy cła związkowego będą mogli udać się znowu do Wiednia, i pospieszne są podania dzienników niektórych, że konferencye otworzą się w Wiedniu na przyszły miesiąc. Względem zniżenia cła na Elbie układają się z jednej strony Austrya, Prusy i Saxonia, a z drugiej Hanower, Meklenburg i Dania, ale jak się zdaje dotychczas nie ma zgody.

— Diskonto lipskiego banku wexlowego zostało podwyższone z 4 na 5 procent. W Frankfurcie spodziewano się także dalszego podwyższenia diskonta.

— Dziennik *Staatsanzeiger* zbija krążące pogłoski i donosi za pewność, że stan zdrowia Jego Mości Króla jest ten sam, jaki był przed kilkoma miesiącami.

Z Drezna 5go października. Królewska rodzina bawiąca od dnia 1. października po opuszczeniu letniego mieszkania w Pillnitz na zamku Weesenstein, oczekuje dziś przybycia małżonka zmarłej zawcześnie Arcyksiężny Małgorzaty. Jego cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Karol Ludwik zabawi kilka dni w gronie swych w smutku pogrążonych krewnych.

Hamburg, 3. października. Konferencya względem praw na morzu, która przed kilku tygodniami została odroczoną, rozpoczyna jutro na nowo swe działania. Prezydent Raule z Austryi, równie jak wszyscy prawie członkowie, Schindler z Austryi, Pape z Prus, przybyli tu już z powrotem. Jeden z deputowanych Hamburga, były prezez izby handlowej Dr. Halle, podał się dla przywrócenia zdrowia do dymisyi i otrzymał ją. Na jego miejsce wstępuje jak słychać senator Dr. Petersen.

Turcya.

(Stan rzeczy w Księstwach naddunajskich.)

Paryski korespodent dziennika *Allgm. Zeitung.* utrzymuje, że w Konstantynopolu zaczynają przekręcać myśl konwencyi z dnia 19go sierpnia. Według 49 artykułu tej konwencyi mają być zaprowadzone mięszane Kamakamie. „P. Mono, — mówi korespondent,— który w 1856 roku, gdy hospodar Barbo Stirbey złożył swą godność, piastował na Wołoszczyźnie urząd wielkiego logoteta, miał zostać według konwencyi z dnia 19. sierpnia członkiem nowej kajmakamii. Dywan w Konstantynopolu zaś sprzeciwia się temu utrzymując, że p. Mono nie mając rangi bana to jest pierwszego stopnia po hospodarze nie może należeć do mięszanej kajmakamii, podczas gdy Konstantyn Ghika, krewny teraźniejszego kajmakama posiada ten stopień. A przecież w konwencyi z dnia 19go sierpnia niema wzmianki, że członek mięszanej kajmakamii musi posiadać stopień bana." Korespondent dziennika *Allg. Ztg.* nie waha się, przepisać tę pomyłkę Porty, nieuczciwym motywom, poczem dodaje:

„Dwór Tuileryów nie ścierpi podobnych wybiegów a hrabia Walewski przesłał ostatnią pocztą bardzo dobitną depeszę do pana Thonvenel, ażeby oświadczył dywanowi, że mocarstwa paryskiego traktatu nie dozwolą ażeby Porta w podobny sposób wykładała i wykonywała konwencyę z dnia 19. sierpnia. Hrabia Walewski nalega równocześnie na usunięcie Konstantego Ghiki, bo jego obecność udowadniałaby bezprawny wpływ na przyszłe wybory za teraźniejszym kajmakanem. Dalej było zamiarem tureckiego dywanu, rozporządzić Hatti-Szeryfem, że mięszane kajmakamie nie mają upoważnienia zmieniać trybu w obsadzaniu publicznych urzędów, a przezto samo ująć im wszelką władzę i powagę. Z rozkazu Cesarza hrabia Walewski występuje otwarcie na takie ubliżenie mieszanym kajmakamiom."

Doniesienie tego korespondenta, pisze gazeta wiedeńska, umieszczamy w naszym dzienniku nietylko dla tego, iż je podaje z całą pewnością, ale oraz że wyraża dokładnie jaki jest stan rzeczy w tej chwili i jak go strony pojmują. Zaręczyć ile w tem jednak prawdy, będziemy dopiero mogli, jezli bliższe otrzymamy doniesienia.

Azya.

(Doniesienia z Bombaju. — Utarczki nie ustają. — Proklamacya gubernatora w Hongkong. — Cesarz chiński ratyfikował traktat.)

Według ostatnich wiadomości z Bombaju z dnia 7go września nie ustaje wcale podjazdowa wojna powstańców, i dotąd nie odniesiono żadnego stanowczego zwycięztwa. Chłodniejsza dopiero pora roku i przybycie znacznych posiłków z Europy, dozwolą śmielej uderzyć na powstańców i skruszyć ich potęgę, która podzielona na wiele oddziałów, liczy zawsze jeszcze do 200.000 ludzi. Wodzom angielskich ruchomych kolumn zbywa często na dokładnych wiadomościach o ruchach hufców powstańczych, a oraz znajdują wiele trudności w zaopatrzeniu się w żywność i inne potrzeby. Widać zatem, ze bojaźń albo sympatya powoduje masy miejskich i wiejskich mieszkańców sprzyjać powstańcom.

— Sir John Bowring, gubernator Hongkongu, wydał do Chinów na dniu 30go lipca proklamacyę, w której oznajmia im, że na dniu 3. lipca podpisano w Tien-Tsinie traktat pokoju, zaleca im spokojność, równocześnie jednak grozi władzom Hiang-szanu i Sun-onu surową karą, jeżeli natychmiast nie odwołają rozporządzenia, którem zmusili mieszkających w Hongkongu poddanych opuścić kolonię, a oraz zagraża karą, wszystkim tym, którzy dopuściliby się wjakikolwiek sposób winy przeszkadzania przywozu żywności do Hongkongu. Gdy tę proklamacyę chciano przylepiać w Nontowie, zabili chińscy żołnierze 1 angielskiego majtka a 4 ranili.

— W liście z Shanghai z 2. sierpnia potwierdzają, że Cesarz Hien-Fong dnia 3go lipca ratyfikował traktaty Tien-Tsinu, i że czterej pełnomocnicy opuścili potem miasto Tien-Tsin i powrócili na swe okręta.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 8. października. Jego Mość Król grecki Otto przybędzie tu w poniedziałek zrana a po południu wsiędzie na okręt.

Wenecya, 8. października. Między Wenecyą i Londynem rozpocznie się jak słychać z dniem 1. listopada r. b. regularna żegluga parowa.

Paryż, 6. października. Jak donoszą dzienniki Tulońskie, oczekiwany jest Wielki Książę Konstanty z rosyjską flotylą w Tulonie.

Turyn, 6. października. Dzisiejsza *Gazetta Piemontese* donosi: Izby rolnicza i handlowa w Turynie przystąpiły do wniosków deputowanego Torelli, którego upoważnił p. Lesseps do popierania sprawy kanału suezkiego we Włoszech; obie te izby będą przyjmować subskrybcyę, by zebrać na to przedsiębierstwo kwotę 4 milionów lirów.

Genua, 5go października. Rada prowincyonalna wotowała 20.000 franków rocznie na 25 lat dla towarzystwa kolei żelaznej ze Stradelli pod warunkiem, by zbudowała most na Padzie dla utworzenia komunikacyi z lombardo-weneckiemi kolejami. — W Nizzie oczekiwany jest niebawem rosyjski paropływ „Połkan," który ma objąć zatokę Villafranca. Wielki książę Konstanty będzie na uroczystości poświęcenia a potem założy w Nizzie węgielny kamień na kościoł grecki. — Był tu jenerał Lamarmora, ale bawił bardzo krótko i odjechał potem do Spezzyi.

Massa, 5. października. Zaszło tu znowu kilka aresztacyi, zamierzono zamach w duchu ultranacyonalnym.

Neapol, 1. października. Zeszłego tygodnia zamordował żołnierz neapolitański dwóch Francuzów.

Berlin, 8. października. *Preuss. Korrespondez* donosi: Jego Mość Król uznał za stosowne, ażeby aż do zupełnego wyzdro-

wienia swego prowadził Jego królewicz. Mość książę Prus dalej rządy państwa tytułem rejenta i to odtąd z zupełną samodzielnością i podług własnego zdania. Odnośne ogłoszenia jako też dalsze kroki konstytucyjne mają niezwłocznie nastąpić. Sejm zwołany będzie zapewne do 20. paźdz. Ich Mość Król i Królowa przybyli dziś zrana do Berlina i zaszczycili wystawę sztuk odwiedzinami swemi.

Najnowsza poczta lewantyńska.

(Przywieziona parowcem Lloyda „Australia" 7. b. m. do Tryestu.)

Konstantynopol, 2. października. Feruk Chan, ozdobiony orderem Medżidje pierwszej klasy, odjechał na Trebizondę do Persyi. Ethem Basza, były gubernator Sofii, mianowany został gubernatorem w Philippopolu. Małżonka francuskiego ambasadora pana Thouvenel odjechała do Francyi. Roboty około kolei żelaznej z Kustendży do Dunaju rozpoczęły się już. W Philippopoli i w Bazardżiku były wylewy.

Ateny, 2. października. Zeszłego tygodnia otworzono cieśninę Euripus obrotowi powszechnemu.

Kurs lwowski.

Dnia 9. października.

		gotówką złr.	gotówką kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	37	4	40
Dukat cesarski	„ „	4	40	4	43
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	3	8	9
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	33	1	34
Talar pruski	„ „	1	29	1	30
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	9	1	10
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	79	48	80	10
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	81	20	82	—
%5 Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	45	82	23

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 8. października o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $82\frac{1}{4}$ — $82\frac{3}{8}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 91 — $91\frac{1}{2}$. — Lomb. wen. pożyczki z 5% 94 - $94\frac{1}{2}$. Obligacye długu państwa 5% $82\frac{1}{8}$—$82\frac{1}{4}$, det. $4\frac{1}{2}$% 73—$73\frac{1}{8}$, det. 4% 65 - $65\frac{1}{4}$, detto 3% $50\frac{1}{4}$—$50\frac{1}{2}$. detto $2\frac{1}{2}$% $41\frac{1}{4}$—$41\frac{1}{2}$, detto 1% $16\frac{1}{4}$—$16\frac{1}{2}$ Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 — —. Detto Oedenburge. z wypłatą 5% 96 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. — Detto Medyol. 4% 95 —. — — Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 91 — $91\frac{1}{2}$, detto węgier. $81\frac{3}{4}$—82, detto galic. $81\frac{3}{4}$—82, detto siedmiogr. $81\frac{1}{4}$—$81\frac{1}{2}$, detto innych krajów koron. 85 — 86. Oblig. bank. $2\frac{1}{2}$% 65 - $65\frac{1}{2}$. Pożyczka loter. z r. 1834 307 — 308. Detto z roku 1839 $130\frac{3}{4}$ — 131 Detto z r. 1854 $109\frac{1}{8}$—$109\frac{3}{8}$. — Renty Como $16\frac{1}{2}$ — $16\frac{3}{4}$.

Galic. list. zastawne 4% 77 — 78. Półn. Oblig. Prior. 5% — — 87. Glognickie 5% $84\frac{1}{2}$ — 85. Obligacye Dun. żegl. par. 5% 87 — 88. — Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 86 — $87\frac{1}{4}$. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109—110. — Akcyi bank. narodowego 948 — 949. Akcye c. k. uprzyw. towarzyst. kred. $237\frac{7}{8}$ — 238. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $116\frac{1}{2}$ - $116\frac{3}{4}$. — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. $86\frac{1}{2}$ — 87. Detto półn. kolei $169\frac{1}{4}$—$169\frac{1}{2}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $255\frac{3}{4}$—$255\frac{7}{8}$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100 $100\frac{1}{8}$. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 91 — $91\frac{1}{2}$ — Detto cisańskiej kolei żel. 100 — $100\frac{1}{16}$ — Detto Lomb.-wen. kol. żel. 252 — $252\frac{1}{2}$ Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. $202\frac{1}{2}$—$202\frac{3}{4}$. Detto losy tryest. 112 — $112\frac{1}{2}$. Detto tow. żegl. parowej 518 — 520. Detto 13. wydania $102\frac{3}{4}$ — 103. Detto Lloyda 340 — 345. Peszt. mostu łańcuch. 58 — 59. Akcye młyna parowego wiéd. 80 — 81. — Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 18—19. — Detto 2. wydania 28 — 29. Esterhazego losy 40 złr. $78\frac{1}{2}$—79. — Windischgrätza losy $26\frac{1}{2}$—$26\frac{3}{4}$. Waldsteina losy $26\frac{1}{2}$—$26\frac{3}{4}$. Keglevicha losy $15\frac{1}{4}$—$15\frac{1}{2}$. Ks. Salma losy 43—$43\frac{1}{4}$. St. Genois 38—$38\frac{1}{4}$. Palffego losy $37\frac{1}{4}$—$37\frac{1}{2}$. Clarego $38\frac{1}{4}$ — 39.

Amsterdam 2 m. $84\frac{1}{2}$. — Augsburg Uso $102\frac{1}{4}$. Bukareszt 31 T. $274\frac{1}{2}$. — Konstantynopol 31 T. 485. — Frankfurt 3 m. 101 l. —. Hamburg 2 m. $74\frac{1}{4}$. — Liwurna 2 m. $100\frac{1}{2}$ — Londyn 3 m. 9 $56\frac{1}{2}$. — Medyolan 2 m. $100\frac{1}{4}$. Paryż 2 m. $118\frac{3}{8}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio $5\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{8}$. Detto koron. 13 39 - 40. Napoleons'dor 8 — 8 1. Angielskie Sover. 10 2 — 3. Imperyał Ros. 8 9 — 10. Srebro —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 9. października.

Oblig. długu państwa 5% $82\frac{1}{4}$; losowane obligacye 5% —; obligacye długu państwa $4\frac{1}{2}$ % —; — 4% —; 3% —; $2\frac{1}{2}$ % —; pożyczka loter z r. 1834 309; z r. 1839 131; z r. 1854 —; poż. nar. z r. 1854 $82\frac{3}{8}$. Obl. banku —. Akcye bankowe 948. Akcye zakładu kredytowego $240\frac{1}{2}$ Akcye kolei półn. po 1000 złr. 1710 Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełna wpłata $257\frac{3}{4}$; kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcye kolei nadciskiej —. Kolej cesarzowy Elżbiety 200. Kolej połud. półn. komunikacyjna —. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 520. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 złr. —. — Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr —. — Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galicyj. $81\frac{5}{8}$. detto węgierskie $82\frac{3}{8}$. Amsterdam — Augsburg $102\frac{1}{8}$. Bukareszt $275\frac{1}{2}$. — Konstantynopol 483. Frankfurt $101\frac{1}{2}$. Hamburg $74\frac{1}{4}$. Lipsk —. Liwurna $100\frac{5}{8}$. Londyn 9 $56\frac{1}{2}$. Medyolan —. Marsylia —. Paryż $118\frac{5}{8}$. — Agio duk. ces. 4 r. $44\frac{2}{10}$ kr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 9. października.

Hotel rosyjski: PP. Fejervary Józef, c. k. jenerał-major, z Gródka. — Pronvy Izydor, c. k. podpułkownik, z Krakowa. — Suchodolski, c. k. major, z Brzeżan. — Zote Karol, c. k. porucznik, z Gródka. — Ks. Sanguszko Rom., z Krakowa. — Truskolawski Leon., z Streptowa. — Postrucki Józef, z Wojniłowa. — Szetiski Kaz., z Krakowa.

Hotel angielski: PP. Charbetel Jan, z Francyi. — Hubicki Karol, z Ożydowa. — Zawadzki Fran., z Rosyi. — Zawadzki Jan, z Firlejówki.

Do Leszczyńskiego: P. Nowosielski Lud., z Zbory.

Hotel europejski: PP. Chrzanowski Piotr, z Warszawy. — Siemianowski Franc., z Siemigonowa. — Jaroszyński Ner., z Małowód. — Grabieński Henr., Chryst., z Trzciany.

Dnia 10. października.

Hotel rosyjski: PP. Possełt Jul., c. k. podpułkownik, z Drohowyża. — Hr. Gołejowski Ant., z Harasymowa. — Konopacki Mac., z Wolkowa. — Zaleski Wilh., z Krakowa. — Jabłonowski Ant., z Rawy. — Hr. Wodzicki Hen., z Krakowa. — Gorajski Aug., z Siedlisk. — Hr. Wodzicki Lud., z Tuczyna.

Hotel Langa: P. Szczepański Fran., z Dembicy.

Hotel angielski: PP. Zachariasiewicz Teod., c. k. przeł. pow., z Żmigroda. — Wiktor Tad., z Swirza. — Mokrzański Emil, z Kryszczatyka.

Hotel europejski: P. Br. Doliniański Sew., z Dolinian.

Pod kolej żelazną: P. Turczyński Jul., z Złoczowa.

Hotel pod nr. $176\frac{2}{4}$: Kuczyński Stan., z Horodenki. — Męczyński Fran., z Huty zielonej.

Do pomieszkania prywatnego: P. Cieszkowski Rom., z Wolynia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 9. października.

PP. Bredt Filip Jekób, kr. pruski radca rządowy i dyrektor fabryki cukru, do Berlina. — Berczowski Henr., do Wodnik. — Ks. Kantacuzeno, c. k. podporucznik, do Gródka. — Młocki Włoe, do Dembicy. — Piotrowski Karol, do Rosyi. — Radziejowski Edw., do Ditkowiec. — Rubczyński Maur., do Uherzec. — Rozwadowski Fran., do Sambora. — Staszewski Stan., kanonik, do Bachorzec. — Soroczyński Rom., do Choronowa. — Br. Staffenberg, c. k. rotmistrz i Schindler, c. k. podporucznik, do Gródka. — Wilczyński Waler., do Kakryniec.

Dnia 10. października.

PP. Baczyński Alex., do Koniuszek. — Br. Brückmann Hen., do Wołoszczy. — Charbetel Jan, do Rosyi. — Darowski Wlod., do Otrokowa. — Hr. Dzieduszycki Miecz., do Korniowa. — Wopaterny, c. k. jenerał-major, do Tarnopola. — Gorajski Aug., do Olejowa. — Kraszowski Wit., do Rosyi. — Leali Fran. Mar., do Demianowa. — Łodyński Stan., do Milatyna. — Rudrof Fran., do Semenowa. — HHr. Wodziccy Ludwik i Henryk, do Olejowa. — Ks. Sanguszko Rom., na Podole. — Szeliski Kaz. i Truskolawski Bern., do Streptowa. — Br. Seenus Teo., — Ehrenberg i Br Korf, c. k. rotmistrze, do Gródka. — Podhorski Włod., do Kijowa. — Zaleski Wilh., do Rosyi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 8. października

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.23	+ 8.5°	92.1	południowy sł.	pochmurno.
2. god. po poł.	326 25	+ 16 6°	71 3	„ „	pogoda.
10. god. wiecz.	325.80	+ 11.6°	83.9	„ „	pochmurno.

TEATR.

W poniedziałek komedye polskie: „**Handel na żony**" w 1 akcie ze śpiewami L. A. Dmuszewskiego i „**Okrężne,**" w 2 aktach ze śpiewkami J. Korzeniowskiego.

KRONIKA.

W Szlachcińcach, w obwodzie Tarnopolskim, zniszczył pożar na dniu 25. z. m. były szpichlerz gminny z krescencyą gr. kat. plebana miejscowego, szkołę trywialną, inny opróżniony dom i cały tegoroczny zbiór włościanina Stanisława S. Są domysły, że ogień był podłożony.

W paryskim teatrze „le Gymnase" będzie wkrótce przedstawiony nowy pięcio-aktowy dramat pana Scribe pod nazwą „Mademoiselle de Maupin". W namienionym teatrze przedstawiano w r. 1821 pierwszy dramat Scribego: „Le Secrétaire et le Cuisinier". Poczem Scribe zobowiązał się kontraktem dostarczać rocznie dla teatru „le Gymnase" niejaką liczbę dramatów, i po rok 1850 przedstawiono na tym teatrze nie mniej jak sto ośm dramatów jego. Sztuką „Mademoiselle de Maupin" rozpoczyna teatr Gymnase dziesiąty tuzin produkcyi dramatycznych p. Scribe.

— Jedna z dziwnych osobliwości amerykańskich jest jezioro w Jowie w państwie Missouri Stanów zjednoczonych. Leży w powiecie Wright-County, 12 mil na północ od kolei żelaznej Dubuque Pacific, i 150 mil na zachód od miasta Wright. Powierzchnia jeziora wyższa jest nad błonia okoliczne, i dla ochronienia ich od powodzi otoczono jezioro mocnym murem kamiennym. Kiedy i przez kogo mur ten został wzniesiony, zostanie to zapewne na zawsze zagadką, lecz rzeczą niezawodną, że to budowa odwieczna i przez pierwotnych mieszkańców wzniesiona. Miejscami ma mur 10 stóp wysokości, a gdzie niegdzie zniża się stosownie do podniosłości brzegów na 2 stóp tylko: szerokość jego wynosi u poziomu stóp 15, a u góry tylko 5; ściany same są ukośne. Cały mur zbudowano z kamieni nieociosanych, z których największe ważą po 3 cetnary, a najlżejsze po 50 funtów. W całym powiecie Wright County znajduje się pełno takich kamieni leżących luźnie na ziemi, lecz na 5 do 10ciu mil dokoła muru pozbierano je starannie, i zapewne na wybudowanie muru tego obrócono. Oprócz tego opasania kamiennego ciągnie się z całej jednej strony jeziora pasmo lasu około 10 prętów szerokie, a że cała zresztą okolica jest bezleśna, przeto wnosić można, ża to las ręką ludzką nasadzany. Niektóre z najgrubszych dębów zapuściły korzenie swe między kamienie i mur rozsadziły, a inne oplotły go swemi konarami. Na wiosnę roku 1856 rozburzyła kra podczas silnej burzy mur w kilku miejscach, a woda zalała całą błoń dokoła. Wypadek ten zmusił kolonistów do naprawienia muru i ochronienia tym sposobem gruntów swych od powodzi. Jakoż i samo już jezioro jest zjawiskiem niedocieczonem, gdyż niewidać bynajmniej ani jego przypływu, ani odpływu. Powierzchnia jego wynosi około 1900 akrów; ma 2 do 25 stóp głębokości, woda jest przeźroczysta i zimna, a dno piaszczyste i twarde.

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.** *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*